

Beste Mrs Lisa Westerveld,

European Tobacco Harm Reduction Advocates (ETHRA) is een groep van 22 grassroots consumenten verenigingen uit 16 Europese landen die de volksgezondheidsbenadering van tabaksschadebeperking ondersteunen waarbij mensen worden aangemoedigd om over te schakelen van producten met een hoog risico zoals sigaretten naar producten met een laag risico zoals e-sigaretten. ETHRA vertegenwoordigt ongeveer 27 miljoen consumenten van veiligere nicotineproducten in heel Europa en wordt ondersteund door experts op het gebied van tabakscontrole en nicotineonderzoek¹. Wij zijn ex-rokers die ervaring hebben met het gebruik van veiligere nicotineproducten om te stoppen met roken en rookvrij te blijven. ETHRA is een vrijwilligersorganisatie zonder belangenconflicten in de sector - zie onze vermelding in het Transparantieregister: 354946837243-73.

Met ontzetting hebben wij vernomen dat de ministerraad op 21 april 2021 een zeer controversieel voorstel heeft goedgekeurd om de verkoop van vloeistoffen voor e-sigaretten, met smaken anders dan een tabakssmaak, per 1 juli 2022 te verbieden. In juli vorig jaar schreven wij de Staatssecretaris van Volksgezondheid, de heer Paul Blokhuis, aan om onze ernstige bezorgdheid over dit voorstel uiteen te zetten – deze brief is bijgevoegd. De grondgedachte voor dit voorstel is de bescherming van jongeren, maar het lijkt erop dat er geen rekening is gehouden met de 400.000 consumenten van dampproducten in Nederland, noch met de perverse gevolgen die een smaakverbod zou hebben voor volwassen rokers, welke wij uiteengezet hebben in onze brief.

E-sigaretten zijn vervangingsmiddelen voor tabak en worden bijna uitsluitend door rokers en ex-rokers gebruikt als middel om te stoppen met roken of om hun consumptie van tabak te verminderen. Uit recente gegevens van Special Eurobarometer 506 bleek dat het volledig stoppen met roken onder huidige dampers (gebruikers van e-sigaretten) tussen 2017 en 2020 met 121% is gestegen - van 14% naar 31% - en dat de overgrote meerderheid van deze dampers fruit of zoete smaken gebruikt². Deze gegevens zijn zeer relevant, aangezien de huidige voorstellen voor een smaakverbod juist die producten zouden elimineren welke honderdduizenden Nederlanders gebruiken om te stoppen met roken en rookvrij te blijven.

Dampen is een succesvol hulpmiddel om te stoppen met roken omdat volwassen rokers het aantrekkelijk vinden: een grote verscheidenheid aan smaken is een intrinsiek onderdeel van dit succes³. Het belang van smaken werd benadrukt tijdens de openbare raadpleging voor het voorstel voor een smaakverbod, toen een ongekend aantal inzendingen werd ontvangen die bezwaar maakten tegen het verbod⁴. Een petitie tegen het smaakverbod, aangeboden aan de Staatsecretaris, diverse Kamerleden en de commissie van VWS door Acvoda, de Nederlandse consumentenvereniging en partner van ETHRA, kreeg bijna 20.000 handtekeningen⁵. Tot op heden zijn de zorgen van de consumenten, de mensen die het meest getroffen zullen worden door een verbod, echter volledig genegeerd.

Het argument en de bezorgdheid dat een smaakverbod het aantal rokers zal vergroten, is gegrond en moet ter harte worden genomen. Dit blijkt het geval te zijn geweest in San Francisco, waar in juli 2018 een smaakverbod van kracht werd. Uit een analyse van Friedman⁶ bleek dat "het verbod van San Francisco op de verkoop van gearomatiseerde tabaksproducten verband hield met vermeerdering van rokers onder minderjarige middelbare scholieren in vergelijking met andere schooldistricten."

Nederland heeft ambitieuze doelen gesteld om het aantal rokers terug te dringen en als pleitbezorgers van tabaksschadebeperking delen we deze doelen. We moeten echter benadrukken

dat het verbieden van smaken voor e-sigaretten waarschijnlijk het tegenovergestelde effect zal hebben. Parlementariërs moeten zich ervan bewust zijn dat gearomatiseerde dampproducten een directe concurrent zijn van roken. Het verbieden of streng beperken van een rivaliserend product beschermt de sigarettenhandel en zorgt ervoor dat mensen blijven roken.

Kind regards,

Damian Sweeney
ETHRA and NNA Ireland
<https://ethra.co>

With thanks to Acvoda for translating this letter into Dutch

References:

- ¹ European Tobacco Harm Reduction Advocates (ETHRA). Available at: <https://ethra.co/>
- ² European Commission. February 2021. Special Eurobarometer 506: Attitudes of Europeans towards tobacco and electronic cigarettes. Kantar Belgium. Available at: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2240>
- ³ Gravely S, Cummings KM, Hammond D, et al. The association of e-cigarette flavors with satisfaction, enjoyment, and trying to quit or stay abstinent from smoking among regular adult vapers from Canada and the United States: Findings from the 2018 ITC four country smoking and vaping survey. *Nicotine Tob Res* 2021;22(10):1831–1841
- ⁴ Overheid NL. February 2021. Regulation of e-cigarette flavors consultation. Available at: <https://internetconsultatie.nl/smaakjes>
- ⁵ nieuws.nl. February 2021. 19.000 handtekeningen tegen verbod smaakjes e-sigaret. Available at: <https://nieuws.nl/economie/20210201/19-000-handtekeningen-tegen-verbod-smaakjes-e-sigaret/>
- ⁶ Friedman AS. A Difference-in-Differences Analysis of Youth Smoking and a Ban on Sales of Flavored Tobacco Products in San Francisco, California. *JAMA Pediatr*. Published online May 24, 2021. doi:10.1001/jamapediatrics.2021.0922